

Terminologija dwar il-Katina Agroalimentari

Il-Kummissjoni Ewropea, is-sena l-oħra, ipproponiet diversi inizjattivi biex tiżgura standards tas-saħħa u s-sikurezza fl-ikel. F'Mejju 2013, adottat pakkett ta' miżuri biex issaħħah l-infurzar tal-istandards tas-saħħa u s-sikurezza għall-katina agroalimentari kollha. Dan jipprovdi approċċ modernizzat u simplifikat għall-protezzjoni tas-saħħa u għodod ta' kontroll iktar effiċjenti biex tiġi żgurata applikazzjoni effettiva tar-regoli li jiggwidaw l-operat tal-katina alimentari. Ir-riżultat ta' dan il-pakkett ser ikun korp ta' leġislazzjoni ferm iżgħar, li se jitnaqqas minn madwar 70 biċċa leġislazzjoni għal 5 biċċiet biss. L-elementi ewlenin tal-Proposta tal-Kummissjoni jkopru:

1. Il-kontrolli uffiċjali
2. Is-saħħa tal-annimali
3. Is-saħħa tal-pjanti
4. Il-materjal riproduttiv tal-pjanti (inklużi ż-żrieragħ)
5. Il-Qafas Finanzjarju Komuni

L-istitutuzzjonijiet l-oħra tal-UE, inklużi l-Parlament u l-Kunsill, se jqisu l-pakkett ta' miżuri tal-Kummissjoni u se jadottaw il-pożizzjonijiet tagħhom. Huwa previst li l-pakkett jidhol fis-seħħ fl-2016.

Abbażi ta' dan it-tagħrif, fl-2013 thejjew għadd konsiderevoli ta' termini b'rabta ma' dan il-Pakkett biex niżguraw konsistenza terminologika fid-dokumenti kollha tal-Kummissjoni li jkopru dawn l-oqsma. Din il-ħidma involviet kemm kooperazzjoni mill-qrib ma' rappreżentanti minn DĠ SANCO li spjegaw l-evoluzzjoni ta' ċerti termini f'dan il-qasam, kif ukoll kollaborazzjoni kontinwa ma' esperti Maltin involuti direttament f'dawn l-oqsma. Dawn it-termini ġew ukoll diskussi ma' kollegi fil-Kunsill u fil-Parlament Ewropew, u wara li kien hemm qbil dwar it-termini finali li għandhom jintużaw għal dan il-għan, it-termini kollha ddaħħlu fil-IATE (<http://iate.europa.eu/>).

Għalhekk, f'din il-harġa ta' dan is-suppliment terminologiku se nipprezentawkom lista alfabetika ta' dawn it-termini kif ukoll ta' għadd żgħir ieħor ta' termini marbuta mill-qrib ma' dawn l-oqsma, bħall-mediċina veterinarja, il-pjanti ġenetikament modifikati u l-genealogija. Id-dettalji u aktar informazzjoni terminologika marbuta ma' kwalunkwe terminu jinsabu fil-IATE.

Jeantide Naudi
Terminologa

3'-flanking region, reġjun maġenb l-estremità 3'
5'-flanking region, reġjun maġenb l-estremità 5'
AB-ELISA, antibody-ELISA, AB-ELISA, test ELISA
għall-antikorpi
abiotic environment, ambjent abijotiku
abiotic factor, fattur abijotiku
abnormal mortality, mortalità anormali
acute dermal toxicity, tossiċità dermali akuta
acute inhalation toxicity, tossiċità akuta mill-inalazzjoni
acute reference dose, ARfD, doża akuta ta' referenza, DAR
additive genetic value, valur ġenetiku addittiv
adsorption, sorption, sorbiment
adverse health effect, untoward health effect, effett avvers fuq is-saħħa
advisory group on the food chain and animal and plant health, grupp konsultattiv dwar il-katina alimentari u s-saħħa tal-annimali u tal-pjanti
aerobic degradation, degradazzjoni aerobika
African swine fever, wart-hog disease, deni Afrikan tal-ħnieżer
Agreement on the Application of Sanitary and Phytosanitary Measures, SPS Agreement, Ftehim dwar l-Applikazzjoni tal-Miżuri Sanitairi u Fitosanitarji, Ftehim SPS
agricultural biological diversity, diversità bjioloġika agrikola
agri-food chain, katina agroalimentari
agrobiodiversity, agrobijodiversità
agronomic performance, rendiment agronomiku
agroterrorism, agroterroriżmu
air fractionation, frazzjonament bl-arja
alien invasive species, speċi eżotika invażiva, speċi aljena invażiva
alien species, speċi aljena
allergen, allergen
allergenicity, allergeniċità
AmpC β-lactamase, AmpC beta-lactamase, AmpC β-lattamażi, AmpC betalattamażi
anaerobic degradation, degradazzjoni anaerobika
analytical standard, standard analitiku
animal disease, marda tal-annimali
animal health, saħħa tal-annimali
animal health certification, ċertifikazzjoni tas-saħħa tal-annimali
animal keeper, indoktratur tal-annimali
animal owner, sid l-annimal
animal professional, professjonist tal-annimali
antagonist, antagonista
antagonistic effect, subadditive interaction, subadditive effect, antagonism, antagonistic interaction, effett antagonistiku
antibiogram, antibijogramma
antibiotic resistance marker gene, ġene markatur tar-reżistenza għall-antibijotiċi
anti-microbial drug resistance, reżistenza għall-medicini antimikrobiċi
antimicrobial resistance determinant, AMR determinant, determinant tar-reżistenza għall-anitmikrobiċi
antimicrobial susceptibility testing, ttestjar għas-suxxettibilità antimikrobika

anti-nutrient, antinutrijent
apoplasmic translocation, trażlokazzjoni apoplastika
aquatic animal health professional, professjonist tas-saħħa tal-annimali akkwatiċi
arable farming, field cropping, outdoor cropping, kultivazzjoni tar-raba'
artificial insemination, artificial fertilisation, fekondazzjoni artifiċjali, inseminazzjoni artifiċjali, fertilizzazzjoni artifiċjali
artificial selection, selezzjoni artifiċjali
aspiration, aspirazzjoni
assembly operation, operazzjoni ta' assemblaġġ
autochthonous seed source, sors ta' żrieragħ awtoktoni
autochthonous stand, popolament awtoktonu
back-crossing, retroinkroċjar
bacteriological test, test batterjoloġiku
Bang's disease, contagious abortion, Brucella abortus infection, infectious abortion, bovine brucellosis, bruċellożi bovina
basic forest material, materjal forestali bażiku
basic material, materjal bażiku
beta-lactamase, β-lactamase, betalattamażi, β-lattamażi
biocontainment, biological containment, bijokonteniment
biological indexing, indiċjar bijoloġiku
biomarker, biological marker, bijomarkatur, markatur bijoloġiku
biosafety, bijosikurezza
biosecurity, bijosigurtà
bioterrorism, biological terrorism, bijoterroriżmu
biotic factor, fattur bijotiku
biotype, bijotip
bird flu, fowl plague, fowl pest, avian influenza, influwenza avjarja
birth dam, surrogate mother, surrogate dam, omm surrogata
blue tongue, ovine orbivirus infection, ovine catarrhal fever, marda tal-ilsien blu
border inspection post, post ta' spezzjoni fil-fruntiera
botanical name, isem botaniku
breakpoint antibiotic concentration, breakpoint, clinical breakpoint, valur kritiku, konċentrazzjoni tal-antibijotiku fil-valur tal-limitu, valur tal-limitu, valur tal-limitu kliniku
breed, razza
breed society, soċjetà tat-tniissil
breeder, nissiel
breeder, breeding animal, annimal għat-tniissil
breeding body, korp tat-tniissil
breeding book, ktieb tat-tniissil
breeding line, linja ta' tniissil
breeding operation, operazzjoni tat-tniissil
breeding organisation, organizzazzjoni tat-tniissil
breeding value, valur għat-tniissil
breeding, breeding of animals, animal breeding, tniissil tal-annimali
bridging study, studju komparattiv
Brucella-buffered antigen test, buffered Brucella antigen test, test b'antigeni ta' Brucella bbaferjati
bud, blanzun, għajn
budwood, rimja bl-għejjun

buffer zone, żona ta' lqugħ, żona buffer, żona ta' protezzjoni
bulb, basla
bulbo-tuber, corm, basla tuberuża
calving down, calving, twellid
capsid protein, coat protein, proteina kapsidika
carbapenemase, karbapenemażi
carcass conformation, konformazzjoni tal-karkassa
carnation tortrix, carnation leaf-roller, dud li jdawwar il-weraq tal-qronfla
cELISA, competitive enzyme-linked immunosorbent assay, competitive ELISA, competitive enzyme-linked immunoassay, cELISA, assaġġ ta' immunoassorbiment enzimatiċu kompetittiv
certification, ċertifikazzjoni
certified material, materjal iċċertifikat
character, trait, karattru
chilling, tkessiħ
chimaera, chimera, kimera
chimaeric clone, klonu kimeriku
chloroplast, kloroplast
chopping, tqattigħ
citrus longhorned beetle, ħanfusa tal-qrun twil taċ-ċitru
cleaning, tindif
clinical sign, sinjal kliniku
clonal mixture, taħlita ta' kloni
clone, klonu
clone selection, selezzjoni klonali
codon, kodon
co-formulant, koformulant
collateral relative, qarib kollaterali
column leaching, lixxivjazzjoni minn kolonna
commensal, kommensal
commensal bacterium, batterju kommensali
common health entry document, dokument sanitarju komuni tad-dħul
compartment, kompartment
compartmentalisation, kompartmentalizzazzjoni
competitor, kompetitur
complement fixation test, test ta' fissazzjoni tal-komplement
concentration, konċentrazzjoni
condensation, kondensazzjoni
cone, kon
confined establishment, stabbiliment konfinat
conformation, konformazzjoni
conformation class, klassi ta' konformazzjoni
conjugated, kkonjugat
conservation variety, varjetà ta' konservazzjoni
container straw, tubu straw
containment, trażżin
contingency plan, pjan ta' kontinġenza
cooking, tisjir
cotransformation, kotrasformazzjoni
cracking, crushing, tifrik
crop segregation, segregazzjoni tal-għelejje
cross-breeding, crossing, inkroċjar tar-rażez
cross-pollination, crossing, dakkir inkroċjat
cross-resistance, reżistenza inkroċjata
crushing, treading, tišhiq
crystallisation, kristallizzazzjoni
culling, qtil

cultivar, kultivar
cultivation, kultivazzjoni
culture collection, strain collection, ġabra ta' kulturi
cumulative exposure, esponiment kumulattiv
cut flower, fjura maqtugħa
cutting, biċċa
dairy farm, maħleb
dairy husbandry, dairying, dairy farming, trobbija ta' bhejjem tal-ħalib
dairy industry, industrija tal-ħalib
dairy processor, milk processor, proċessur tal-ħalib
dairy producer, azienda tal-ħalib
dairy sector, settur tal-ħalib
dam, mother-animal, omm
decolourisation, bleaching, skulurizzazzjoni
decontamination, dekontaminazzjoni
decortication, dekortikazzjoni
degermination, deġerminazzjoni
dehulling, tneħħija tal-qxur
dehusking, tneħħija tal-ħliefa
deoxynivalenol, vomitoxin, DON, deossinivalenol, vomitossina, DON
depectinising, estrazzjoni tal-pektina
descendant, dixxendent
desiccation, dessikazzjoni
desliming, tneħħija tat-tajn
desugaring, tneħħija taz-zokkor
detoxification, diżintossikazzjoni
dilution method, metodu ta' dilwizzjoni
direct fluorescent antibody test, fluorescent antibody test, test ta' antikorpi fluworexxenti
disease control aquatic food establishment, stabbiliment għall-kontroll tal-mard tal-ikel akkwatiku
disinfection, diżinfekzzjoni
disinfestation, diżinfestazzjoni
disinsectization, disinsection, diżinsettizzazzjoni
dissemination, tixrid
distillation, distillazzjoni
distinctness, distintività
division, qsim
DNA fragment, framment tad-DNA
dominance deviation, devjazzjoni ta' dominanza
donor DNA, foreign DNA, DNA donatur
donor plant, parental plant, pjanta ġenitriċi
dormancy, raqda
drying, tnixxif
ecosystem resilience, reżiljenza tal-ekosistema
electronic notification system, sistema elettronika ta' notifika
electrophilicity, elettrofilja
emerging disease, marda emergenti
endocrine toxicant, endocrine modulator, endocrine active compound, endocrine-disrupting substance, endocrine-disrupting chemical, endocrine disruptor, hormone disrupting chemical, endocrine disrupting compound, interferent endokrinali, sustanza li tfixx is-sistema endokrinali
enhancer, tejjieb
ensilaging, silaging, ensiling, ensilage, ħżin f'silo, insilaġġ
enzyme-linked immunosorbent assay, ELISA, assaġġ ta' immunoassorbiment enzimatiċu, ELISA
equilibrium sorption, sorbiment f'ekwilibriju

eradication, eradikazzjoni
erosion, erożjoni
establishment, stabbiliment
estimated breeding value, valur stmat għat-tnissil
European Agency on Plant Varieties, EAPV,
 Aġenzija Ewropea għall-Varjetajiet tal-Pjanti, EAPV
European Union reference laboratory, laboratorju ta'
 referenza tal-Unjoni Ewropea
evaporation, evaporazzjoni
excess mortality, mortalità eċċessiva
expansion, puffing, espansjoni
expected progeny difference, differenza mistennija
 fil-wild
expelling, tneħħija
expressed protein, proteina espressa
ex-situ conservation, konservazzjoni *ex situ*
**extended-spectrum β-lactamase, extended-
 spectrum beta-lactamase**, β-lattamaži bi spettru
 estiż, betalattamaži bi spettru estiż
extraction, estrazzjoni
extrusion, estrużjoni
fecundity, fekondità
**feed conversion efficiency, feed conversion, feed-
 conversion ratio**, indici tat-trasformazzjoni tal-ikel
fermentation, fermentazzjoni
field trial, field experiment, prova fuq il-post
filial book, filial breeding book, daughter studbook,
 registru tad-dixxendenti għaž-żwiemel tar-razza
filtration, filtrazzjoni
flaking, tqarqiċ
flanking sequence, sekwenza maġenb
flock-book, ktieb tal-merħla
flour milling, tħin tad-dqiq
foal at foot, foal at side, moħor mhux miftum m'ommu
fogging, misting, mist-spraying, ħolqien ta' ċpar,
 fogging
foodborne antimicrobial resistance, reżistenza
 għall-antimikrobiċi ta' oriġini alimentari
**foot and mouth disease, aphtha disease, epizootic
 aphtha, aphthous fever, FMD, malignant aphtha**,
 marda tal-ilsien u d-dwiefer
forest reproductive material, materjal forestali ta'
 riproduzzjoni
forked tree, sigra mifruqa
foundation stock, materjal primarju
fractionation, frazzjonament
framycetin, framicetina
free from disease, disease free, ħieles mill-mard
frying, qali
fumonisin, fumonizina
**gamma interferon test, interferon-gamma release
 assay, gamma-interferon assay**, test tal-interferon
 gamma
**gE deleted vaccine, glycoprotein E-deleted
 vaccine**, vaċċin bil-gE mneħħi
gelification, gel formation, gelation, gelling,
 ġelifikazzjoni
gene modification, modifika ġenetika
gene silencing, diżattivazzjoni ta' ġene
**gene stacked event, GM stacked event, stacked
 transformation event, stacked event**, event ta'
 trasformazzjoni multiplu
generation, generazzjoni
generation interval, intervall ġenerazzjonali
generation time, żmien ta' generazzjoni
genetic diversity, diversità ġenetika
genetic erosion, erożjoni ġenetika
genetic evaluation, evalwazzjoni ġenetika
genetic merit, mertu ġenetiku
genetic resistance, reżistenza ġenetika
**genetic resources conservation, conservation of
 genetic resources, gene resources conservation**,
 konservazzjoni ta' riżorsi ġenetiċi
genetic selection, selezzjoni ġenetika
genetic value, valur ġenetiku
genetic variation, varjazzjoni ġenetika
genetically modified plant, recombinant-DNA plant,
 pjanta ġenetikament modifikata, pjanta b'DNA
 rikombinanti
genome, ġenoma
genotypic characteristic, karatteristika ġenotipika
genotyping, ġenotipar
germinal product, prodott ġerminali
germinal product establishment, stabbiliment ta'
 prodotti ġerminali
germinating capacity, kapaċità tal-irħas
germination rate, rata tal-irħas
germplasm, plant germplasm, ġermoplazma,
 ġermoplazma tal-pjanti
glycoprotein, glikoproteina
graft, tilqima
graft, cion, scion, brokk
granddam, nanna
grandsire, nannu
granulation, granulazzjoni
grinding, milling, tħin
gross pathological finding, sejba patoloġika
 makroskopika
ground-water level, livell tas-sukkursu, livell tal-ilma
 ta' taħt l-art
group tolerable daily intake, doża tollerabbli ta'
 kuljum ta' grupp
growing cycle, growth cycle, ciklu veġetattiv
guinea fowl, farawna
guttation, guttazzjoni
haemagglutination inhibition test, test tal-inibizzjoni
 tal-emoagglutinazzjoni
heating, tişħin
helper plasmide, plażmid ta' assistenza, plażmid
 awżiljarju
herbicide tolerance, herbicide resistance, tolleranza
 għall-erbiċidi, reżistenza għall-erbiċidi
herdbook for sheep, ktieb tal-merħla għan-nagħaġ
high pressure steaming, steaming, trattament bil-
 fwar
highly pathogenic avian influenza, fowl plague,
 avian plague, influwenza tat-tjur b'patogeniċità għolja
**horizontal transmission, horizontal gene
 transmission, lateral gene transmission, horizontal
 gene transfer**, trasferiment orizzontali, trasferiment
 ġenetiku orizzontali, trasferiment orizzontali tal-ġeni
host, ospitant
hybrid, ibridu
hybrid breeding pig, majjal ibridu għat-tnissil
hydrogenation, idroġenizzazzjoni
hydrolysis, idroliżi

identity check, kontroll tal-identità
identity verification, verifika tal-identità
iELISA, indirect ELISA, indirect enzyme-linked immunosorbent assay, iELISA, ELISA indirett, assaġġ ta' immunoassorbiment enzimatiċu indirett
immunotoxic effect, effett immunotossiku
in situ conservation, konservazzjoni *in situ*
in situ conservation on-farm, on-farm conservation, konservazzjoni fl-azjenda agrikola
in vitro vegetative propagation, propagazzjoni veġetattiva *in vitro*
indicator commensal bacterium, batterju kommensali indikatur
indicator plant, pjanta indikatriċi
indigenous seed source, sors ta' żrieragħ indiġeni
indigenous stand, popolament indiġenu
infectious bulbar paralysis, pseudorabies, mad itch, Aujeszky's disease, marda ta' Aujeszky
infectious period, infective period, perjodu ta' infettività
infestation, infestazzjoni
infested zone, żona infestata
information management system for official controls, sistema ta' ġestjoni tal-informazzjoni għall-kontrolli uffiċjali
infra-red micronization, mikronizzazzjoni bl-infraaħmar
infructescence, infruttexxenza
insertion, inserzjoni
intergenic region, reġjun interġeniku
interlaboratory trial, prova interlaboratorja
International Office of Epizootics, OIE, Uffiċċju Internazzjonali tal-Mard Epizootiku, OIE
International Standard for Phytosanitary Measures, Standard Internazzjonali għall-Miżuri Fitosanitarji
International Union for the Protection of New Varieties of Plants, UPOV, Unjoni Internazzjonali għall-Protezzjoni ta' Varjetajiet Godda tal-Pjanti, UPOV
interspecific hybrid, ibridu interspeċifiku
intraspecific hybrid, ibridu intraspeċifiku
invasive plant, pjanta invażiva
Israel Acute Paralysis Virus, IAPV, Vajrus Iżraeljan tal-Paraliżi Akuta, IAPV
kept animal, annimal miżmum
layer, tarqida
laying hen, layer, tiġieġa bajjada
leader, leading shoot, rimja terminali, rimja ta' fuq nett
leaf cutting, biċċa werqa
life cycle, ċiklu tal-ħajja
lincomycin, linkomicina
line, linja
linearity, linearità
liquefying, liquefaction, likwefazzjoni
liveweight gain, żieda fil-piż ħaj
lot, lott
lysimeter, lizimetru
lysimeter study, studju bil-lizimetru
maceration, maċerazzjoni
macronutrient, makronutrijent
mad cow disease, BSE, bovine spongiform encephalopathy, enċefalopatija sponġiformi bovina, BSE

malting, immaltjar
marker gene, ġene markatur
masked mycotoxin, mikotossina mistura
master certificate, ċertifikat ewlieni
master seed, żerriegħa ewlenija
master seed lot, lott ta' żrieragħ ewlenin
melting, tidwib
meristem, meristem
meristematic tissue, tessut meristematiċu
metabolic pathway, rotta metabolika
metabolic product, prodott metaboliku
microbial biomass, bijomassa tal-mikrobi
micronisation, micronising, mikronizzazzjoni
micronutrient, mikronutrijent
micro-propagated material, materjal mikropropagat
micro-propagation, mikropropagazzjoni
minimum inhibitory concentration, konċentrazzjoni minima inibitorja
mitochondrion, chondriosome, mitokondriju
molecular characterisation, karatterizzazzjoni molekulari
monophagous, monofagu
mother plant, stock plant, pjanta omm
mycotoxin, mikotossina
native breed, land race, razza lokali
natural habitat, ħabitat naturali
natural insemination, inseminazzjoni naturali
natural mating, tgħammir naturali
natural service, servizz naturali
neomycin, neomicina
neurotoxic effect, effett newrotossiku
niche market, suq niċċa
non-disjunction, nondisġunzjoni
non-equilibrium sorption, sorbiment mhux f'ekwilibrju
non-return rate, rata ta' nonritorn
non-target species, speċijiet mhux fil-mira
nucleus, nukleu
nursery, plant nursery, mixtla
nutrient composition, nutritional composition, nutrient profile, kompożizzjoni nutrizzjonali
nutrient cycling, ċiklaġġ tan-nutrijenti
nutritional value, valur nutrizzjonali
official attestation, attestat uffiċjali
official label, tikketta uffiċjali
official mark, marka uffiċjali
offspring, nisel
off-type, barra t-tip
open reading frame, ORF, kwadru ta' qari miftuħ, ORF
operator, operatur
ortet, pjanta omm, ortet
ovine and caprine brucellosis, brucellożi ovina u kaprina
ovine brucellosis, brucellożi ovina
packaging, materjal tal-imballaġġar
palpation, palpazzjoni
parasite, parassita
parasitic plant, pjanta parassita
parboiling, toġħlija parzjali
parent organism, donor organism, parental organism, organiżmu ġenitur
parenteral, parenterali

parents of family, ġenituri ta' familja
pasteurisation, pastorizzazzjoni
pastoralism, pastoraliżmu
pathotype, patotip
pedigree, pedigree
pedigree chart, **genealogical table**, **pedigree**,
family tree, arblu tar-razza, tabella ġenealoga
peeling, tqaxxir
pelletising, **pelleting**, tgerbib
penicillin, penicillina
performance testing, kontroll tal-prestazzjoni
pest, pest
pest free area, żona ħielsa mill-pesti
pesticide, pesticida
pet keeper, dak li jżomm annimal domestiku
pet, **pet animal**, annimal domestiku, annimal tal-
kumpanija, annimal tad-dar
phage type, fagotip
phenotypic characteristic, **phenotypic trait**,
karatteristika fenotipika
photomutagenicity, fotomutaġenicità
phytopathology, fitopatoloġija
phytosanitary certificate, **plant health certificate**,
ċertifikat fitosanitarju
phytosanitary certification, ċertifikazzjoni
fitosanitarja
phytosanitary risk management plan, pjan ta'
ġestjoni tar-riskju fitosanitarju
phytosanitary transit, tranżitu fitosanitarju
pinewood nematode, **pine wilt nematode**,
nematodu tal-injam tal-arżnu
plant breeder, nissiel tax-xtieli, nissiel tal-pjanti
plant breeder's right, **plant variety right**, dritt fuq
varjetà ta' pjanta
plant breeding, tnissil tal-pjanti
plant cutting, biċċa pjanta
plant dormancy, raqda tax-xtieli
plant genetic resources, riżorsi ġenetiċi tal-pjanti
plant genetic resources for food and agriculture,
riżorsi ġenetiċi tal-pjanti għall-ikel u l-agrikoltura
plant health regime, reġim tas-saħħa tal-pjanti
plant passport, passaport tal-pjanti
plant pathology, patoloġija tal-pjanti
plant product, prodott mill-pjanti
plant propagating material, materjal tal-
propagazzjoni tal-pjanti
plant protection product, prodott għall-protezzjoni
tal-pjanti
plant reproduction, riproduzzjoni tal-pjanti
plant reproductive material, **plant propagating
material**, materjal riproduttiv tal-pjanti, materjal tal-
propagazzjoni tal-pjanti
plant stem, zokk ta' pjanta
planting, tħawwil
planting stock, stokk għat-tħawwil
plasma half-life, nofs ħajja plażmatika
plasmid, plażmid
plastid, plastidju
point of introduction, **point of entry**, punt tad-dħul
polishing, llostrar
pollination, dakkir
polymerase chain reaction, reazzjoni katina tal-
polimerażi

polyphagous, polifagu
pomology, pomoloġija
potato brown rot, **brown rot**, taħsir kannella (tal-
patata)
potato cyst nematode, nematodu forma ta' ċisti
potato wart disease, **wart disease of potato**,
potato wart, marda tal-felul tal-patata
potato wart fungus, felul tal-patata
pre-basic material, materjal prebażiku
predator, predatur
pre-export certificate, ċertifikat ta' qabel l-
esportazzjoni
pregelatinisation, preġelatinizzazzjoni
preservation mixture, taħlita ta' preservazzjoni
pressing, stringiment, pressar
primer, primer
priority pest, pest ta' prijorità
probe, sonda
processor, proċessur
professional operator, operatur professjonist
progeny, wild
promoter, promotur
protected zone, żona protetta
protected zone quarantine pest, pest ta' kwarantina
f'żona protetta
protection zone, żona ta' protezzjoni
purebred breeding animal, **pure-stock breeding
animal**, annimal ta' razza pura għat-tnissil
quality pest, pest li jaffettwa l-kwalità
quantitative structure property relationship,
QSPR, relazzjoni kwantitattiva bejn l-istruttura u l-
karatteristiċi, QSPR
quarantine, kwarantina
quarantine pest, pest ta' kwarantina
quarantine station, post ta' kwarantina
race, razza
ramet, ramet
reading frame, kwadru ta' qari
recipient organism, organiżmu riċevitur
recipient plant, pjanta riċevitriċi
red palm weevil, bumunqar l-aħmar tal-palm
refining, raffinar
refrigeration, refriġerazzjoni
register, reġistru
registration, reġistrazzjoni
replicate laboratory sample, kampjun tal-laboratorju
rreplikat
replicate sample, kampjun irreplikat
repopulation, ripopolament
reproduction, riproduzzjoni
residency period, perjodu ta' residenza
restriction site, sit ta' restrizzjoni
retransformation, ritrasformazzjoni
rhizome, riżoma
ribonucleic acid, **RNA**, aċidu ribonuklejku, RNA
rice milling, tħin tar-ross
rinderpest, **cattle plague**, pesta bovina, pesta tal-
ifrat
ring rot of potato, **potato ring rot**, tħassir forma ta'
ċirku tal-patata
roasting, inkaljar
rolling, rrumblar
root collar, għonq tal-għerq

root cutting, biċċa għerq
root, radix, għerq
Rose Bengal test, Rose Bengal plate test, RBT, test bir-Rose Bengal, RBT
rumen protection, protezzjoni mid-degradazzjoni fil-kirxa, protezzjoni tan-nutrijenti kontra d-degradazzjoni fil-kirxa
runner, fergħa
safety pharmacology, farmakoloġija ta' sikurezza
San José Scale, Chinese scale, pernicious scale, California scale, miskta ta' San Jose
sanitary selection, selezzjoni sanitarja
scalding, blanching, smit
scrapie, scrapie
screening, skrinjar
sea container, kontejner marittimu
secondary infestation, infestazzjoni sekondarja
seed, żerriegħa
seed lot, lott ta' żrieragħ
seed orchard, tree seed orchard, seed plantation, tree seed garden, ġardina taż-żrieragħ
seed potato, patata taż-żriġħ
seed source, sors ta' żrieragħ
seed unit, unità taż-żrieragħ
seedling, nibbiet
selective breeding, tnissil selettiv
selective medium, midjum selettiv
semen, semen
semiochemical, sustanza semjokimika
sequence, sekwenza
sero-agglutination test, serum agglutination test, SAT, test ta' agglutinazzjoni tas-serum, SAT
seroconversion, serokonverżjoni
serological test, test seroloġiku
serum neutralisation test, SN test, test ta' newtralizzazzjoni tas-serum, test SN
sexual compatibility, kompatibilità sesswali
sexual reproduction, riproduzzjoni sesswali
sexually compatible species, speċijiet kompatibbli sesswalment
shoe covering, għata taż-żraben
shoot, nebbieta
short-term repeated-dose toxicity, tossiċità b'dożi ripetuti għal terminu qasir
sieving, screening, tqħarbil
silvoarable agroforestry, agrosilvikultura tal-għeļejjel
sire, missier
skimming, xkumar
slicing, tfettit
soil water suction, soil suction, soil water tension, assorbiment tal-ilma mill-ħamrija
Southern technique, Southern blotting, DNA blot, Southern method, Southern blot, teknika ta' Southern, Southern blotting, metodu ta' Southern, Southern blot
spectinomycin, spektinomicina
sperm, sperma
spice, ħwara
spiral grain, vina spirali
splitting, qsim
spray drying, tnixxif bi sprej
spread, tixrid
stand, popolament
standard material, materjal standard
Standing Committee on biocidal products, Kumitat Permanenti dwar il-Prodotti Bijocidali
Standing Committee on Plants, Animals, Food and Feed, Kumitat Permanenti dwar il-Pjanti, l-Animali, l-Ikel u l-Għalf
Standing Committee on Zootechnics, Kumitat Zootekniku Permanenti
steeping, soaking, tqħaddis
stem, zokk
stem cutting, biċċa zokk
stock, rootstock, salvaġġ
stolon, baġħal
stop codon, termination codon, kodon stop, kodon ta' terminazzjoni
stratified data, dejta stratifikata
streptomycin, streptomicina
structural alert, twissija strutturali
studbook, registru għaž-żwiemel tar-razza
subcellular localisation, lokalizzazzjoni subċellulari
subspecies, sottospeċi, subspeċi
surveillance zone, żona ta' sorveljanza
survivability, sopravivenza
susceptibility, suxxettibilità
susceptible individual, individwu suxxettibbli
swine brucellosis, contagious abortion of sows, porcine brucellosis, Brucella suis infection, brucellożi tal-ħnieżer
swine plague, pig typhoid, swine fever, classical swine fever, hog cholera, deni klassiku tal-ħnieżer
swine vesicular disease, marda vesikulari tal-ħnieżer
symbiont, symbiote, simbjont
symplastic translocation, trażlokazzjoni simplastika
synergist, sinergizzant, sustanza sinergika
synergistic effect, effett sinergistiku
systemic exposure, esponiment sistemiku
targeted screening, skrinjar immirat
taxon, unità tassonomika
taxonomic level, taxonomic rank, livell tassonomiku
taxonomic name, isem tassonomiku
taxonomy, tassonomija
time-dependent sorption, aged sorption, sorbiment dipendenti fuq iż-żmien
toasting, xiwi
toxicokinetic data, dejta tossikokinetika
toxicological bridging study, studju komparattiv tossikoloġiku
toxin, tossina
traceability, traċċabilità
transcriptional activator, transcription activator, attivatur traskrizzjonali
transformation, trasformazzjoni
transformation event, event ta' trasformazzjoni
transgenic locus, lokus trańsġeniku
transmissibility, trażmissibilità
transmissible disease, marda trażmissibbli
tuber, tuberu
tuberculin test, test tat-tuberkulina
ultrafiltration, ultrafiltrazzjoni
Union quality pest, pest li jaffettwa l-kwalità (fl-UE)
Union quarantine pest, pest ta' kwarantina fl-Unjoni
unique life number, Universal Equine Life Number,

UELN, numru permanenti uniku, Numru Universali Permanenti tal-Ekwini, UELN
untransformed cell, ċellula mhux trasformata
value for cultivation and/or use, valur għall-kultivazzjoni u/jew l-użu
variation, varjazzjoni
varietal selection, selezzjoni varjetali
variety maintenance, maintenance of a variety, selezzjoni konservattiva tal-varjetajiet
variety register, registru tal-varjetajiet
varroosis, varroatosis, varroa-mite disease, varroaži
vector, vettur
vegetative multiplication, multiplikazzjoni veġetattiva
vegetative part, parti veġetattiva
vegetative propagation, propagazzjoni veġetattiva
vegetative reproduction, riproduzzjoni veġetattiva
vegetative vigour, vitalità veġetattiva
vesicular stomatitis, stomatite vekkulari

vigour, saħħa
virological test, test viroloġiku
virulence factor, fattur ta' virulenza
virus isolation test, test ta' iżolament virali
water catchment, magħqad tal-ilma
water table, ground-water table, phreatic surface, wiċċ tas-sukkursu, wiċċ tal-ilma ta' taħt l-art
wild boar, ċingjal, ħalluġ
World Organisation for Animal Health, Organizzazzjoni Dinjija għas-Saħħa tal-Animali
WT cut-off value, epidemiological cut-off value, wild-type cut-off value, valur ta' limitu epidemjoloġiku
yessotoxin, jessotossina
zearalenone, zearalenon
zoonosis, żoonoži
zoonotic *Salmonella* species, *Salmonella spp* żoonotika
zootechnical check, kontroll żootekniku

"Is-sikurezza tal-ikel hija f'idejn kull min hu involut fil-katina tal-ikel"

Mike Johanns